

Archeologisch onderzoek Middenboulevard Zandvoort

Bureauonderzoek

GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 737

Concept

ISSN 1573-5710

Opdrachtgever:

Gemeente Zandvoort

Grontmij Nederland bv
Assen, 2 februari 2009

Verantwoording

Titel : Archeologisch onderzoek Middenboulevard Zandvoort
Subtitel : Bureauonderzoek
GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 737
Projectnummer : DR 267220
Referentienummer : DR 267220
Revisie : 1
Datum : 2 februari 2009

Auteur(s) : mevr. H. Boon en mevr. drs. L. Soetens
E-mail adres : hilde.boon@grontmij.nl
Gecontroleerd door : dhr. dr. J.J. Hekman
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : dhr. drs. R.F.M. Onck
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Stationsplein 12
9401 LB Assen
Postbus 29
9400 AA Assen
T +31 592 33 88 99
F +31 592 33 06 67
noord@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Administratieve gegevens

Datum opdracht : 15 december 2008
concept : 2 februari 2009
definitief :
Opdrachtgever : Gemeente Zandvoort
Uitvoerder : Grontmij Nederland B.V.
Beheer documentatie en/of vondsten : Grontmij Nederland B.V., Assen

Bevoegd gezag : Gemeente Zandvoort

Contactpersoon

Locatie : gemeente : Zandvoort
: plaats : Zandvoort
: toponiem : Middenboulevard

RD-coördinaten : N x: 96.544 / y: 488.093
: O x: 96.491 / y: 487.677
: Z x: 96.156 / y: 487.252
: W x: 96.340 / y: 487.717

kaartblad : 25 o

afm. plangebied : 9 ha

AMK : monumentnr. : -

Archis2 : CIS-code :

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Algemeen.....	5
1.2	Aanleiding en doel.....	5
1.3	Werkwijze.....	5
2	Landschap.....	6
2.1	Geologie.....	6
2.2	Geomorfologie.....	6
2.3	Bodem.....	6
3	Archeologie.....	8
3.1	Historische, huidige en toekomstige situatie.....	8
3.2	Bewoningsgeschiedenis.....	8
3.3	AMK.....	9
3.4	Archis2.....	9
3.5	IKAW.....	10
3.6	CHW.....	10
3.7	KICH.....	10
4	Archeologische verwachting.....	11
5	Evaluatie.....	12
5.1	Conclusies.....	12
5.2	Advies.....	12

Bijlage 1: Locatie plangebied

Bijlage 2: Historische kaart 1839-1859

Bijlage 3: Historische kaart 1903

Bijlage 4: Archeologische basiskaart

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van de gemeente Zandvoort heeft Grontmij Nederland B.V. een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor het gebied Middenboulevard te Zandvoort. Het onderzoek heeft bestaan uit een bureaustudie en de rapportage hierover. Het onderzoek is uitgevoerd conform de provinciale richtlijnen.

De totale oppervlakte van het te onderzoeken terrein bedraagt circa 9 ha. Waarschijnlijk zullen de verwachte bodemversturende ingrepen zich beperken tot drie deelgebieden met een totaal oppervlak van circa 1,2 ha. De exacte locatie van het plangebied wordt weergegeven in Bijlage 1. Het maaiveld ter plaatse van het plangebied ligt gemiddeld op 14 m +NAP.

De betreffende werkzaamheden zijn conform de richtlijnen van het handboek Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 3.1) uitgevoerd. Grontmij beschikt over een eigen opgravingsvergunning afgegeven door de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM).

1.2 Aanleiding en doel

Onderhavig onderzoek is uitgevoerd in het kader van veranderingen in het bestemmingsplan van de deelgebieden. De opdrachtgever is van plan het plangebied opnieuw in te richten. De bodemingrepen die gepaard gaan met de geplande realisatie in de deelgebieden zullen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verstoren en/of vernietigen. Derhalve dienen de archeologische waarden binnen het plangebied in kaart te worden gebracht.

Er is een bureauonderzoek uitgevoerd, waarbij een specifiek verwachtingsmodel is opgesteld. Op basis van de resultaten van het onderzoek zal een nader advies worden gegeven met betrekking tot de noodzaak van eventueel archeologisch vervolgonderzoek en, indien dit het geval is, uit welke stappen dit zou moeten bestaan. Dit advies dient te worden voorgelegd aan de bevoegde overheid.

1.3 Werkwijze

Het doel van het bureauonderzoek is om de bekende en potentiële archeologische waarden van het plangebied in kaart te brengen. Hierbij is gebruik gemaakt van bodemkaarten en van geologische, topografische en historische kaarten, het Archeologisch Informatiesysteem (Archis2) van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM), de Archeologische Monumentenkaart (AMK), de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) en overige relevante literatuur. Aan de hand van deze gegevens is een specifieke archeologische verwachting opgesteld.

2 Landschap

2.1 Geologie

De afzettingen die in het plangebied aan de oppervlakte voorkomen, dateren uit het Holocene (zie Tabel 2.1).

Tabel 2.1 Indeling van het Kwartair

chronostratigrafie		jaren geleden
Kwartair	Holocene	Subatlanticum 3.000 - heden
		Subboreaal 5.000 - 3.000
		Atlanticum 8.000 - 5.000
		Boreaal 9.000 - 8.000
		Preboreaal 10.000 - 9.000
	Pleistoceen	Laat 130.000 - 10.000
		Weichselien (ijstijd) 120.000 - 10.000
		Eemien 130.000 - 120.000
		Midden 800.000 - 130.000
		Saalien (ijstijd) 200.000 - 130.000
		Elsterien (ijstijd) 400.000 - 315.000
		Vroeg 2.400.000 - 800.000

Zandvoort ligt op jonge duinen en duinvalleien. Deze duinen zijn ontstaan in de Late Middeleeuwen. De jonge duinen zijn gevormd op oude wallen en strandvlakten, die in het achterland soms nog aan het oppervlak liggen. Deze strandwallen en -vlaktes zijn vanaf 5000 jaar geleden in een tijdsbestek van ongeveer 3000 jaar ontstaan, als gevolg van een minder snelle zeespiegelstijging. De ouderdom van de strandwallen neemt van oost naar west af. De westelijke strandwallen, waar Zandvoort op ligt, zijn dus de jongste. Door verstuiving van de strandwallen ontstonden duinen. Op de lager gelegen strandvlaktes vond veenvorming plaats. Na de Romeinse Tijd vond er spontane bosgroei plaats op de oude duinen, waardoor ontkalking en podzolering optrad, vooral op de hellingen van de duinen. Door klimaatsverandering en menselijk handelen (zoals boskap en overbeweiding) ging in de 11^e en 12^e eeuw veel bos verloren. Hierdoor konden de oude duinen door jong duinzand overstoven worden¹.

2.2 Geomorfologie

De Geomorfologische kaart² geeft de mate van reliëf en de vormen die in het landschap te onderscheiden zijn aan. Het plangebied ligt in bebouwd gebied. Ten westen van het plangebied ligt een landschap met zeestrandglooiing (eenheid 4H13). Dit is het strand.

Ten noorden en zuiden van Zandvoort ligt een gebied met een combinatie van lage kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten (eenheid 4L7) en hoge kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten (eenheid 12C1).

2.3 Bodem

De bodems in het plangebied liggen in bebouwd gebied. Ten noorden en ten zuiden van het plangebied worden de bodems op de Bodemkaart³ getypeerd als kalkhoudende enkeerdgron-

¹ Vos, G.A. 1992. *Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Toelichting bij kaartblad 24-25 west Zandvoort-Amsterdam*. Geraadpleegd via www.bodemdata.nl

² Alterra, geraadpleegd via Archis2

³ Alterra, geraadpleegd via Archis2

den met matig fijn zand (eenheid Ez50A) en kalkhoudende duinvaaggronden met fijn zand (eenheid Zd20A). De bodems liggen in een gebied met duinvalleien en hoge duinen. De en-keerdgronden zijn ontstaan doordat men vanaf de 17^e eeuw de vochtige duinvalleien als landbouwgrond ging gebruiken. De bodem werd afgegraven totdat de planten het grondwater konden bereiken, geëgaliseerd en bemest met huisvuil. Ook werd er diep gespit, waardoor hier tegenwoordig een dikke bouwvoor aanwezig is. Op deze landjes werden voornamelijk aardappels gepoot. Een gedeelte van deze "aardappellandjes" is tegenwoordig in gebruik als volkstuin.⁴ Direct ten westen van het plangebied liggen tenslotte nog kalkhoudende vlakvaaggronden met matig fijn zand (eenheid Zn30A). Dit is het strand. Het strand is smal en steil, en bevat plaatselijk schelpenbanken, muilen en zwinnen.

⁴ Vos, 1992.

3 Archeologie

3.1 Historische, huidige en toekomstige situatie

Al vanaf de vroegste kaarten van Nederland is Zandvoort zichtbaar, als kleine nederzetting, omringd door duinen. Afgezien van de kaart van Blaeu uit 1657⁵, waar Zandvoort bebouwd lijkt te zijn in een schaalbordpatroon, worden op de historische kaarten tot aan de helft van de negentiende eeuw slechts enkele huizen in de duinen aangegeven, en in de meeste gevallen een kerk. Het plangebied is op het minuutplan van 1817 nog onbewoond duingebied.⁶

De ontwikkeling van Zandvoort lijkt aanvankelijk vooral langs de huidige Hogeweg, Haarlemmerstraat en Zandvoortselaan (allen thans de N201) te zijn ontstaan (zie Bijlage 2 voor een historische kaart uit 1839). Het verlengde van deze weg, richting het noorden, is de oostgrens van het plangebied. Op een historische kaart uit 1903 (Bijlage 3) zijn de contouren van het plangebied zichtbaar. Er staan enkele gebouwen in het plangebied en de deelgebieden. Waar het destijds bebouwd was, is het nu nog steeds bebouwd. Wel is er in de loop der tijd meer bebouwing bij gekomen.

Tegenwoordig is het plangebied deels bebouwd. Ook liggen er een aantal grote parkeerplaatsen. Op de locatie van het meest zuidelijke deelgebied staat een watertoren omringd door gras en beton. Ten zuiden van de watertoren staan huizen. Het centrale deelgebied is onbebouwd en bestaat voornamelijk uit parkeerplaatsen en duingras. Het meest noordelijke deelgebied bestaat deels uit huizenblokken en deels uit bestrating, zoals parkeerplaatsen.

De gemeente Zandvoort is voornemens in de toekomst van de deelgebieden gelegen in het plangebied de Middenboulevard, de bestemming te wijzigen. In het zuidelijke deelgebied zal een centrum worden gerealiseerd, met daaromheen woningen. In het centrale en noordelijke deelgebied worden eveneens centra gerealiseerd.

3.2 Bewoningsgeschiedenis

De eerste stuwwallen van de oude duinen zijn, in onderbroken periodes, vanaf het laat-Neolithicum bewoonbaar geweest. Het plangebied ligt echter op strandwallen die waarschijnlijk eeuwen later zijn gevormd.

In de duinen rond Zandvoort zijn nederzettingen uit de Late IJzertijd en de Vroege Middeleeuwen aangetroffen (zie ook § 3.4; voor een overzicht van de archeologische perioden, zie tabel 3.1).

Zandvoort, of Sande Voerde (een voorde is een doorwaadbare plek, in dit geval in de duinen). Is in de 11^e eeuw ontstaan bij een doorgang in de duinen naar het strand. Het was een vissersdorp, bestuurd door de Heeren van Breederode, als deel van hun heerlijkheid.⁷ Naast de visserij begon de aardappelteelt, in zogenaamde aardappellandjes, vanaf de 17^e eeuw, een steeds belangrijker rol te spelen. Vanaf de 19^e eeuw ontwikkelde Zandvoort zich als badplaats, door de bouw van hotels en kuuroorden. Ook gingen er trams en treinen rijden.

Tot het begin van de twintigste eeuw bestond het plangebied nog uit duinen. Hierna ontwikkelde het plangebied zich deels als locatie voor woningbouw. De deelgebieden zijn echter grotendeels onbebouwd. Deze gebieden zijn bestraat en in gebruik als pleinen en/of parkeerplaatsen, wat niet ongebruikelijk is, gezien de ligging vlak achter het strand. In de Tweede Wereldoorlog is een groot deel van Zandvoort vernietigd, waardoor veel van de huidige bebouwing uit de jaren '50 en '60 stamt.⁸

⁵ Blaeu, 1657. *Het tooneel des aerdrijks, ofte nieuwe atlas*. Via www.leidenarchief.nl

⁶ Kaarten geraadpleegd via www.watwaswaar.nl

⁷ www.zandvoortmuseum.nl/collectie/geschiedenis.html

⁸ Monumenten inventarisatie project Noord-Holland, 1992. *Zandvoort. Gemeentebescrijving*, januari 1992.

Tabel 3.1 Overzicht van archeologische perioden⁹

Periode	Tijd		
Laat-Paleolithicum (Oude Steentijd)		tot	9.000 v.Chr.
Mesolithicum (Midden Steentijd)	9.000 v.Chr.	-	4.900 v.Chr.
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	5.325 v.Chr.	-	1.900 v.Chr.
Bronstijd	1.900 v.Chr.	-	800 v.Chr.
IJzertijd	800 v.Chr.	-	12 v.Chr.
Romeinse Tijd	12 v.Chr.	-	450 n.Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1.050 n.Chr.
Late Middeleeuwen	1.050	-	1.500 n.Chr.
Nieuwe Tijd	1.500	-	heden

3.3 AMK

De Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van belangrijke archeologische terreinen in Nederland. De terreinen zijn beoordeeld op verschillende criteria (kwaliteit, zeldzaamheid, representativiteit, ensemblewaarde en belevingswaarde). Op grond daarvan zijn de terreinen ingedeeld in categorieën met archeologische waarde, hoge archeologische waarde en zeer hoge archeologische waarde (o.a. de beschermde monumenten). De AMK is in samenwerking met de betreffende provincie en gemeentelijk archeologen ontwikkeld.

In het plangebied zijn geen AMK-terreinen geregistreerd. In de directe omgeving van het plangebied zijn twee AMK-terreinen geregistreerd (zie Tabel 3.2 en Bijlage 4).

Tabel 3.2 Monumenten in de directe omgeving van het plangebied.

mon.nr/CMA-nr	complex	datering	waarde
13895/24H - A01	Kerk	Middeleeuwen Laat B – Nieuwe Tijd	Terrein van archeologische waarde
13897/25A - 024	Nederzetting	Middeleeuwen Laat – Nieuwe Tijd	Terrein van hoge archeologische waarde

Het betreft beide monumenten in het centrum van Zandvoort. Monumentnr. 13879 is de historische kern van Zandvoort. Deze historische kern grenst aan de oostkant van het plangebied. Monument 13895 is een kerkterrein dat sinds de 15^e eeuw in gebruik is.

3.4 Archis2

In Archis2 van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) staan alle bekende archeologische waarnemingen geregistreerd. In het plangebied zijn geen waarnemingen geregistreerd. In de directe omgeving, binnen een straal van 500 m, zijn twee waarnemingen geregistreerd, en is één vondstmelding gedaan (zie Tabel 3.3 en Bijlage 4).

Tabel 3.3 Waarnemingen in de directe omgeving van het plangebied.

waarn.nr/objectcode	complex	aard	datering
49982/24HN-35	Kerk	Fundering schip en grafkapel	Middeleeuwen Laat B
57652/24HN-36	Stad	Aardewerk en botfragmenten	Romeinse Tijd laat – Nieuwe Tijd C

Tabel 3.4 Vondstmeldingen in de directe omgeving van het plangebied.

vondstm.nr	complex	aard	datering
404632	-	Aardewerk	Middeleeuwen Laat A – Nieuwe Tijd C

⁹ Voor de dateringen is gebruik gemaakt van:

Lanting, J.N. & J. van der Plicht, 1996. De C14-chronologie van de Nederlandse Pre- en Protohistorie, I: Laat-Paleolithicum. In: *Palaeohistoria* 37/38 (1995-1996), pp. 71-125.

Lanting, J.N. & J. van der Plicht, 2000. De C14-chronologie van de Nederlandse Pre- en Protohistorie, II: Mesolithicum. In: *Palaeohistoria* 39/40 (1997-1998), pp. 99-164.

Lanting, J.N. & J. van der Plicht, 2002. De C14-chronologie van de Nederlandse Pre- en Protohistorie, III: Neolithicum. In: *Palaeohistoria* 41/42 (1999-2000), pp. 99-164.

De waarnemingen betreffen materiaal afkomstig uit beide monumenten. Onder bovengenoemde kerk zijn restanten gevonden van een oudere kerk en een grafkapel. In de historische kern van Zandvoort zijn tijdens een karterend booronderzoek nederzettingenresten gevonden in de vorm van roodbakkend, geglazuurd aardewerk, een pijpekopje en botresten van een kat. De datering vanaf de Romeinse Tijd is te wijten aan deze botresten, welke evengoed uit de Nieuwe Tijd kunnen stammen.

De vondstmelding is gedaan naar aanleiding van een inventariserend veldonderzoek in het gebied Louis Davidscarré. Hier is een vermoedelijke stortplaats van huishoudelijk afval uit de 17e tot 19e eeuw aangetroffen.

Op een grotere schaal geeft Archis2 een aantal waarnemingen weer in het duingebied welke tevens voor het plangebied van belang kunnen zijn. In de Waterleidingduinen, ten zuidoosten van Zandvoort, zijn cultuurlagen aangetroffen met houtskool, aardewerk en botmateriaal. Het materiaal kon voornamelijk worden gedateerd in de (late) IJzertijd. Ook zijn nederzettingssporen aangetroffen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

Ten noordoosten van Zandvoort, in Overveen, is inheems Romeins aardewerk aangetroffen. Ook op andere plekken ten noordoosten van Zandvoort zijn resten uit de Late IJzertijd – Romeinse Tijd aangetroffen. Dit betreft aardewerk, maar ook muntvondsten uit de Romeinse Tijd. Nog verder naar het Noorden. Bij Bloemendaal, ligt het terrein Groot Olmen. Hier zijn tijdens een verstuivingsproject, in het kader van natuurontwikkeling, nederzettingenresten vrijgekomen uit de Vroege Middeleeuwen.

3.5 IKAW

De IKAW geeft voor heel Nederland de trefkans aan op de aanwezigheid van archeologische resten. Die trefkans is aangegeven in vier categorieën: een hoge, middelhoge, lage en zeer lage trefkans. De kaart is voornamelijk gebaseerd op de bodemkaart. Volgens de IKAW heeft het plangebied een hoge trefkans op het aantreffen van archeologische resten. Dit heeft te maken met de aanwezigheid van de Jonge Duinen, die de nederzettingssporen tot en met de Vroege Middeleeuwen hebben afgedekt met een dik pakket zand, waardoor er zeer weinig kans is op versterking van de sporen. Bovendien was het waarschijnlijk een aantrekkelijk gebied om te wonen. Gezien de aangetroffen nederzettingenresten en ontginningssporen uit vooral de Late IJzertijd en Vroege Middeleeuwen, hebben er ook daadwerkelijk mensen gewoond in de duinen.

3.6 CHW

In aanvulling op de landelijke verwachtingskaarten hebben veel provincies eigen verwachtingskaarten vervaardigd, waarin veel lokale gebiedskennis is opgenomen. Deze kaarten hebben over het algemeen een hoger detailniveau dan de landelijke kaarten. De Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Holland geeft inzicht in de archeologische, historisch-stedenbouwkundige en de historisch-geografische waarden van de regio. Het raadplegen van de CHW heeft voor het plangebied geen aanvullende informatie opgeleverd met betrekking tot archeologie.

3.7 KICH

Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie heeft alle bekende archeologische en bouwkundige monumenten en historisch-geografische informatie samengebracht in een digitale kaart. Via deze kaart zijn cultuurhistorische waarden eenvoudig per gebied te bekijken. Het raadplegen van KICH heeft voor het plangebied geen aanvullende informatie opgeleverd met betrekking tot archeologie. Wel is aangegeven dat in het centrale deelgebied een stationsgebouw staat, stammend uit 1908.

4 Archeologische verwachting

Zandvoort ligt op jonge duinen, welke vanaf het jaar 1000 zijn ontstaan. Alle bewoningssporen die eventueel aanwezig zijn afkomstig uit periodes vóór de duinvorming, zijn dus afgedekt door een laag duinzand. Zandvoort ligt op de meest westelijk gelegen en dus jongste oude duinen. Hier zal bewoning pas later mogelijk zijn geweest. Gezien de aangetroffen vondsten in de duinen in de omgeving van Zandvoort, is er vanaf de Late IJzertijd bewoning mogelijk geweest op de oude duinen van Zandvoort.

In de Romeinse tijd groeiden er bossen in de duinen. In de omgeving van Zandvoort zijn verscheidene vondsten gedaan uit de Romeinse Tijd, waaronder importaardewerk en munten. Ook uit de Vroege Middeleeuwen zijn meerdere vondsten aangetroffen.

Vanaf het jaar 1000 verdwenen de bossen, en ontstonden door verstuing de jonge duinen. Op veel plekken in het oude oppervlak van de oude duinen verstoven geraakt, waardoor archeologische resten zijn verstoord of verdwenen. Op de jonge duinen is Zandvoort gesticht, nabij een doorwaadbare plek in de duinen, waar men het strand kon bereiken. Aanvankelijk was Zandvoort een vissersdorp, maar later richtte een deel van de bevolking zich op de aardappelteelt, in daarvoor speciaal ingerichte aardappellandjes. Ook werd de functie van badplaats steeds belangrijker voor het dorp.

Voor de periodes tot de IJzertijd bestaat er een lage verwachting voor het plangebied. De duinen waren nog niet opgeworpen en het gebied lag onder de zeewaterspiegel.

Voor de Late IJzertijd bestaat een middelhoge verwachting voor het aantreffen van archeologische resten, omdat bekend is dat bewoning in deze periode in de omgeving plaatsvond en dus mogelijk was. Dit geldt tevens voor de Romeinse Tijd, alhoewel er uit deze periodes in de omgeving slechts losse vondsten en geen nederzettingssporen zijn aangetroffen. Derhalve is de archeologische verwachting voor de Romeinse Tijd ook middelhoog.

Ook nederzettingssporen uit de Vroege Middeleeuwen worden verwacht op de oude duinen, hiervoor geldt tevens een middelhoge verwachting. Mogelijk was het plangebied bebost in de Romeinse Tijd en Vroege Middeleeuwen, en kon er naast de visserij ook jacht plaatsvinden.

Vanaf de 11^e eeuw zijn de jonge duinen gevormd. Nederzettingssporen uit periodes voor deze duinvorming kunnen worden verwacht onder een laag duinzand, die wel zes meter dik kan zijn. Uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd kunnen sporen verwacht worden van aardappellandjes, en wellicht ook van vissersactiviteiten. De voorde, waarnaar Zandvoort vernoemd is, ligt zeer waarschijnlijk in of nabij het plangebied, aangezien de oorspronkelijke toegangswegen de grenzen van het plangebied raken. Het plangebied was in de Nieuwe Tijd waarschijnlijk niet bewoond, maar de bodem is waarschijnlijk wel verstoord, door latere bebouwing. Voor de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd geldt een middelhoge tot hoge archeologische verwachting.

5 Evaluatie

5.1 Conclusies

In opdracht van de gemeente Zandvoort heeft Grontmij een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor drie deelgebieden behorende bij de locatie Middenboulevard. Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied tot het begin van de 20^e eeuw uit duinland heeft bestaan, en mogelijk uit aardappelveldjes. Daarna heeft bebouwing plaatsgevonden, maar op de locatie van de deelgebieden komen tevens parkeerplaatsen/pleintjes voor, welke waarschijnlijk nooit bebouwd zijn geweest. In het zuidelijke deelgebied staat een watertoren, uit 1952. In het centrale plangebied staat een stationsgebouw, waarvan de oudste delen uit 1908 stammen.

De duinen waar Zandvoort op ligt zijn ontstaan in de 11^e eeuw. Voor het ontstaan van deze jonge duinen, lagen er oude duinen, waar tevens bewoning mogelijk was. Er kunnen onder het zand van de jonge duinen archeologische resten verwacht worden die dateren vanaf de Late IJzertijd tot en met de Vroege Middeleeuwen. Op het jonge duinzand kunnen archeologische resten verwacht worden vanaf de 11^e eeuw, de stichtingsperiode van Zandvoort.

5.2 Advies

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt voor het plangebied, indien ingrepen zijn gepland die de bodem verstoren, vervolgonderzoek aanbevolen. Geadviseerd wordt een inventariserend veldonderzoek (IVO) met behulp van grondboringen. Tijdens het onderzoek dient gelet te worden op de aanwezigheid van overstoven horizonten (oude loopoppervlakken) in de nieuwe duinen en op de overgang van de nieuwe duinen naar de oude duinen.

De jonge duinen kunnen een dikte hebben van 6 meter, maar dit kan sterk variëren. Tussen het jonge duinzand en het oude duinzand wordt een vegetatiehorizont verwacht, waar mogelijke bewoningssporen kunnen worden aangetroffen.

Er wordt geadviseerd met betrekking tot de resultaten van het onderzoek en deze aanbeveling contact op te nemen met de bevoegde overheid.

Bijlage 1

Locatie plangebied

Projectnummer	Datum	Bijlage	Formaat	GAR-nummer	CIS-code	Getekend	Controle	Accoord	Schaal
DR 267220	07-01-09	1	A4	737	xxxxx	HB	LS	JJH	1:25.000

Project

Archeologisch onderzoek Middenboulevard Zandvoort

Opdrachtgever

Gemeente Zandvoort

Onderdeel

Locatie plangebied

Noord Postbus 29, 9400 AA Assen, T +31 592 33 88 99, F +31 592 33 06 67

planning connecting
respecting
the future

bron: ANWB 2004, Topografische Atlas Noord-Holland 1:25.000, blad 81 & 82

Bijlage 2

Historische kaart 1839-1859

Projectnummer	Datum	Bijlage	Formaat	GAR-nummer	CIS-code	Getekend	Controle	Accoord	Schaal
DR 267220	09-01-09	2	A4	737	xxxxx	HB	LS	JJH	

Project

Archeologisch onderzoek Middenboulevard Zandvoort

Opdrachtgever

Gemeente Zandvoort

Onderdeel

Historische kaart 1839-1859

Noord Postbus 29, 9400 AA Assen, T +31 592 33 88 99, F +31 592 33 06 67

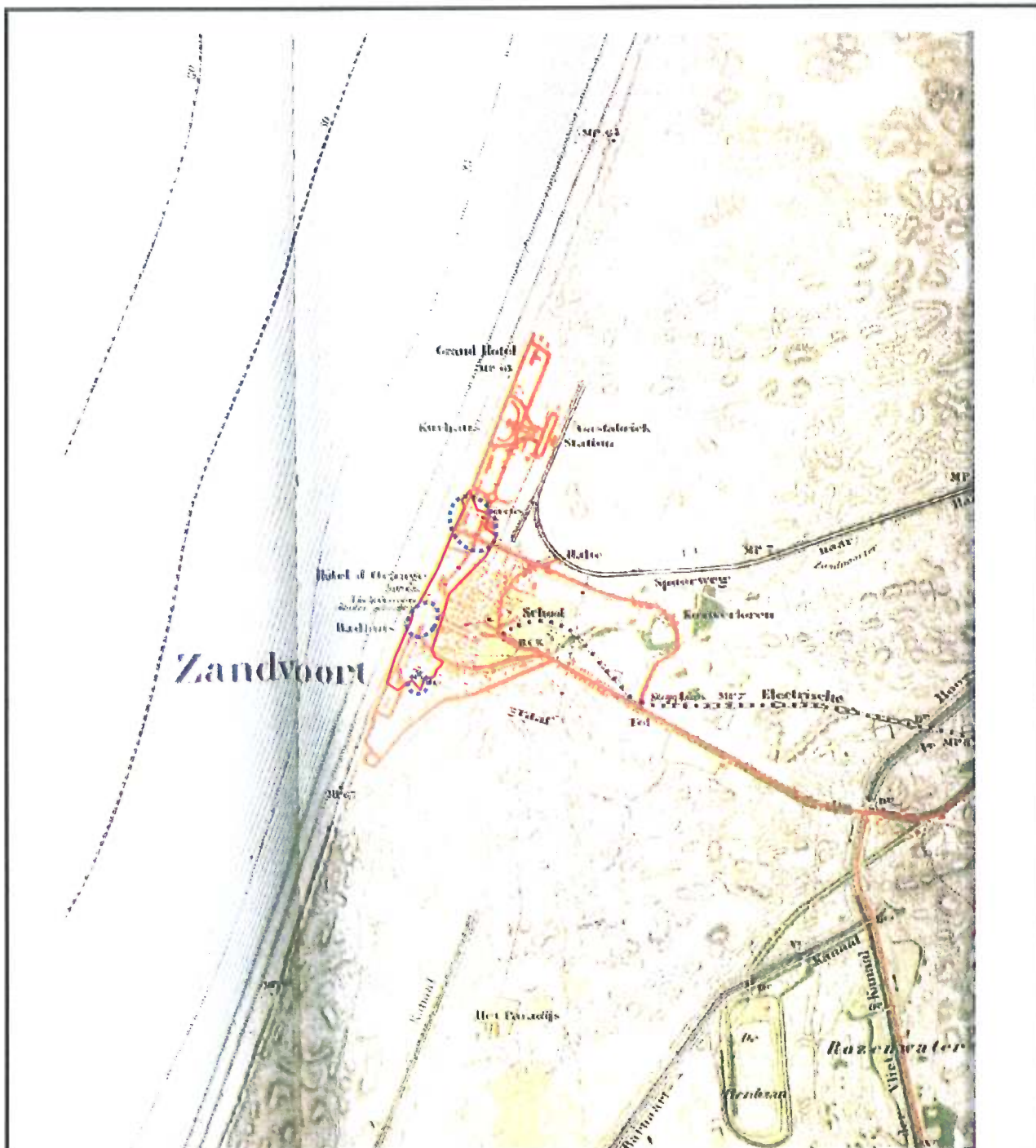

planning connecting
respecting
the future

bron: Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1990. Grote historische atlas van Nederland 1:50 000. I West Nederland 1839-1859. Blad 28 & 29.

Bijlage 3

Historische kaart 1903

Projectnummer DR 267220	Datum 09-01-09	Bijlage 3	Formaat A4	GAR-nummer 737	CIS-code XXXXX	Getekend HB	Controle LS	Accoord JJH	Schaal 1:25.000
-----------------------------------	--------------------------	---------------------	----------------------	--------------------------	--------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------------

Project

Archeologisch onderzoek Middenboulevard Zandvoort

Opdrachtgever

Gemeente Zandvoort

Onderdeel

Historische kaart 1903

Noord Postbus 29, 9400 AA Assen, T +31 592 33 88 99, F +31 592 33 06 67

planning connecting
respecting
the future

bron: Uitgeverij 12 provincies 2003. Atlas van historische topografische kaarten Noord-Holland. Bladen van de Chromo-topografische kaart van het Koninkrijk der Nederlanden schaal 1:25 000, 1894-1923. Blad 345.

Bijlage 4

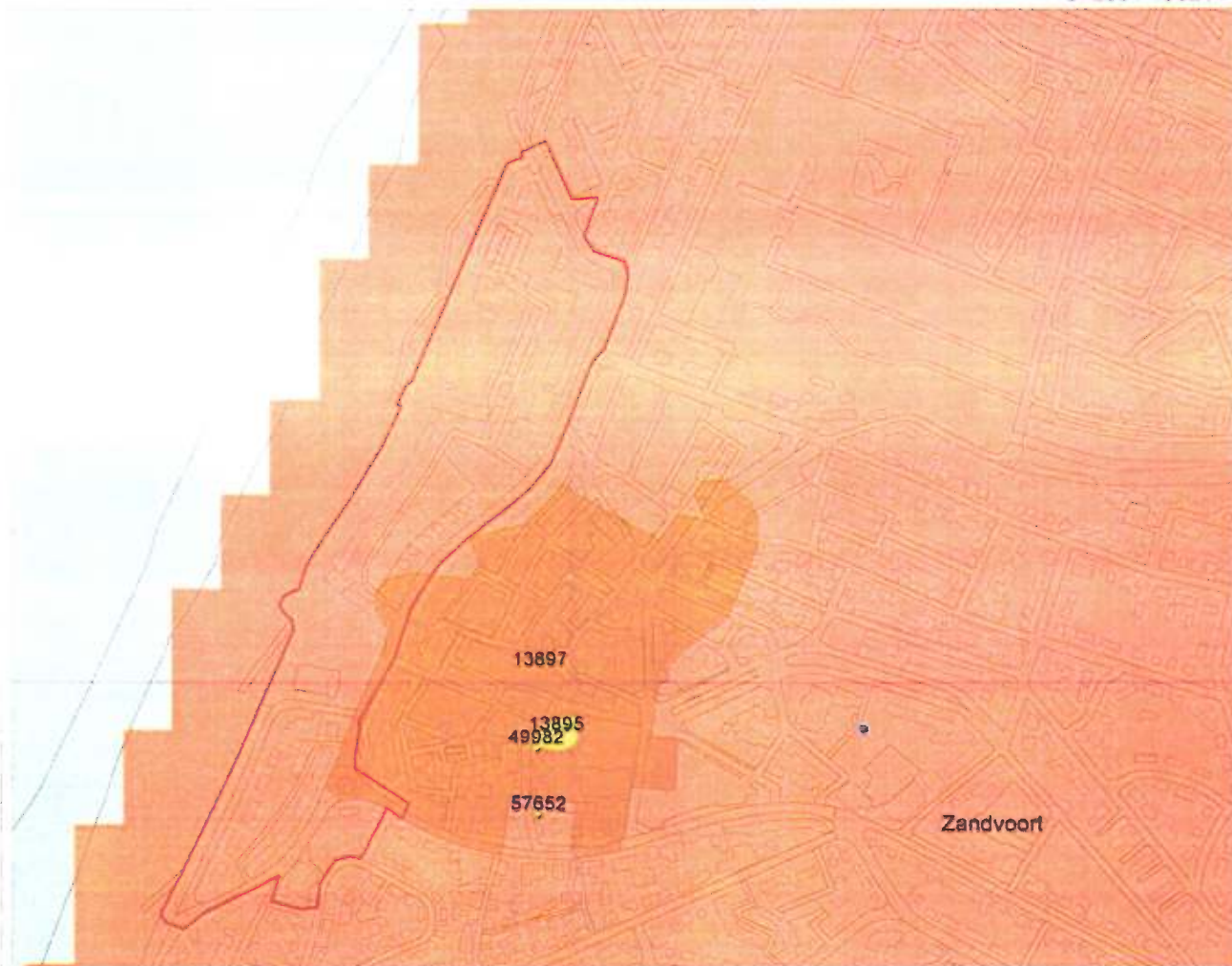
Archeologische basiskaart

Archeologisch onderzoek Middenboulevard Zandvoort

Archeologische Basiskaart

07-01-2009

97238 / 488214

95989 / 487193

Legenda

• VONDSMELDINGEN

• WAARNEMINGEN

HUIZEN

TOP10 ((e)TDN)

MONUMENTEN

archeologische betekenis

archeologische waarde

hoge archeologische waarde

zeer hoge archeologische waarde

zeer hoge arch waarde, beschermd

IKAW

zeer lage trekans

lage trekans

middelhege trekans

hoge trekans

lage trekans (water)

middelhege trekans (water)

hoge trekans (water)

water

niet gekarteerd

PLAATSNAMEN

PROVINCIES

Plangebied

0 100 m

N

Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

